

3 - Moje práva během soudního procesu

Kde se bude konat soudní proces a kdo má právo být přítomen?

Soudní proces se bude obvykle konat před okresním soudem, v jehož obvodu byl trestný čin spáchán. Soudní proces bude veřejný s výjimkou některých případů sexuálních trestných činů, případů, kdy je podezřelý mladistvý, a trestných činů proti národní bezpečnosti. V některých jiných případech se celý soudní proces nebo jeho část může konat za zavřenými dveřmi. Každý, kdo narušuje soudní proces nebo ovlivňuje svědky, může být ze soudní síně vykázán.

Kdo bude o věci rozhodovat?

Soud obvykle sestává z předsedajícího soudce, který je právníkem, a tří přisedících laických soudců. Přisedící soudci nejsou kvalifikovaní právníci, ale jsou jmenováni výkonným pracovníkem obecního úřadu v daném obvodu okresního soudu. Dále je přítomen soudní zapisovatel. Úředníci okresního soudu sedí u jednoho stolu, státní zástupce u druhého stolu a vy a váš obhájce u třetího stolu. Případní svědci sedí u samostatného stolu.

Co se stane, pokud se během soudního procesu objeví nové informace?

Pokud se během jednání objeví nové okolnosti, může státní zástupce změnit obžalobu. Pokud se k některým bodům obžaloby přiznáte, může to znamenat, že státní zástupce nebude muset k těmto bodům obžaloby proti vám předkládat tak podrobné důkazy. Není však možné, abyste v případě přiznání viny se státním zástupcem vyjednávali o uložení nižšího trestu.

Musím být soudnímu procesu přítomen?

V případě méně závažných trestných činů, k nimž se přiznáte, může být věc rozhodnuta bez vaší přítomnosti. Obecně však platí, že musíte být osobně přítomni. Pokud se jednání nezúčastníte, může vám soud buď uložit podmíněnou pokutu, nebo nařídit, aby vás předvedla policie. Podmíněná pokuta je předem stanovená částka, kterou musíte uhradit.

Mohu mít tlumočníka?

Pokud nerozumíte švédsky, máte nárok na tlumočníka, který bude tlumočit vše, co bude během soudního procesu řečeno. V tomto případě je důležité okresnímu soudu v dostatečném předstihu před zahájením soudního procesu sdělit, že potřebujete tlumočníka. Tlumočnick bude obvykle přítomen v soudní síni, k dispozici však může také být tlumočení po telefonu.

Mohu mít advokáta a musím mít advokáta?

Ustanovení advokáta není povinné a máte právo se hájit sami. Pokud máte nárok na veřejného obhájce a neprotestovali jste proti tomu, aby vám byl ustanoven, soud ustanoví advokáta, který bude vystupovat jako váš veřejný obhájce. Pokud si přejete konkrétního advokáta, musíte o tom soud uvědomit předem. Pokud jste nespokojeni se svým advokátem, můžete za určitých okolností svého veřejného obhájce změnit.

Budu moci během soudního procesu promluvit a co se stane, pokud tak neučiním?

Obžalovaný má vždy právo během soudního procesu promluvit. Na druhé straně nejste povinni mluvit. Záleží na konkrétním případě, zda je výhodnější mluvit nebo mlčet. Obžalovaný neskládá žádnou přísahu a nemá povinnost vypovídat pravdu. Pokud neřeknete pravdu a státní zástupce nebo soud to zjistí, může to ovlivnit důvěryhodnost ostatních částí vaší výpovědi.

Co se děje, pokud jde o důkazy?

Před zahájením jednání máte právo seznámit se s důkazy státního zástupce. Svědci, kteří budou vyslýcháni během soudního procesu, musí být vyslechnuti i během vyšetřování trestného činu a jejich výpovědi musí být v policejním vyšetřovacím spise uvedeny v plném rozsahu. Prostřednictvím svého advokáta máte právo klást otázky svědkům státního zástupce a napadnout informace, které poskytnou.

Pokud chcete předložit své vlastní důkazy, máte právo tak učinit. Vztahuje se to jak na svědky, tak na listiny atd. Vaši svědci by také měli být vyslechnuti policejním orgánem během vyšetřování trestného činu. Pokud dosud vyslechnuti nebyli, může státní zástupce požadovat, aby byli nejdříve vyslechnuti policejním orgánem, což znamená, že jednání může být odročeno na jiný den. Váš advokát zahájí jednání s vašimi vlastními svědky, ale státní zástupce i soud mají právo klást těmto svědkům otázky.

Soud je oprávněn odmítnout důkazy, které nejsou pro danou věc relevantní. Důkazy toho, že jste slušným člověkem, nebo jiné důkazy týkající se vašeho charakteru obvykle nemají žádnou nebo mají velmi malou důkazní hodnotu.

Jak začíná soudní proces?

Soudní proces začíná tím, že státní zástupce nahlas přečte body obvinění v obžalobě, na jejichž základě tvrdí, že jste vinni. Advokát oběti pak předloží případný nárok na odškodnění. Váš advokát řekne soudu, zda v souvislosti s trestným činem, z něhož jste obžalováni, vinu přiznáváte nebo popíráte, a jak odpovíte na nárok na odškodnění.

Státní zástupce pak o něco podrobněji promluví o tom, co se podle jeho názoru stalo, a přezkoumá všechny písemné důkazy. Váš advokát může poté popsat, co se stalo podle jeho názoru, a přezkoumat písemné důkazy.

Jak budeme já a oběť trestného činu vyslýcháni?

Je-li přítomna oběť (poškozená strana), bude tato osoba nyní vyslechnuta. Tento výslech zahájí státní zástupce, ale advokát oběti, váš advokát i soud mohou všichni klást oběti otázky. Jakmile výslech oběti skončí, můžete promluvit vy. Dříve než vám státní zástupce začne klást otázky, máte právo mluvit sami, pokud si budete přát. Otázky vám pak může klást váš advokát, advokát oběti i soud.

Jak budou vyslýcháni svědci?

Jakmile bude váš výslech ukončen, budou vyslechnuti svědci. Nejdříve budou vyslechnuti svědci státního zástupce, pak vaši svědci. Státní zástupce, advokáti a soud mohou všichni klást svědkům otázky. Ze všech výslechů – oběti, vás i svědků – bude pořizován audiovizuální záznam.

Přezkoumání mých osobních poměrů

Po přezkoumání důkazů budou přezkoumány vaše osobní poměry. Znamená to přezkoumání vaší finanční, bytové a rodinné situace, jakýchkoliv problémů se závislostí na návykových látkách a jakýchkoliv předchozích odsouzení ve Švédsku nebo v jiných zemích. Cílem je zjistit, jaký trest je v mezích toho, co vaše věc umožňuje, nejvhodnější.

Jak soudní proces končí?

Soudní proces končí závěrečnou řečí (vystoupením před soudem) státního zástupce, oběti nebo právního zástupce oběti a nakonec vašeho advokáta. Státní zástupce i advokáti navrhnou, jak by soud měl věc posuzovat a jaký trest by vám měl být uložen, budete-li odsouzeni.

Kdy a jak zjistím, jak soud rozhodl?

Soud poté buď vynese rozsudek v tentýž den, po krátké poradě, nebo jej oznámí přibližně za týden. „Vynesení“ rozsudku znamená, že soud přečte shrnutí rozsudku ve vaší přítomnosti. Pokud je rozsudek oznámen v jiný den, než proběhlo jednání, nemusíte se účastnit a rozsudek bude vám a vašemu advokátovi doručen. Rozsudek bude vždy v písemném vyhotovení.

Jaký trest může být uložen?

Ochranný dohled – sledování po určitou dobu, obvykle jednoho roku, s následnou dvouletou probací. Tento trest lze kombinovat s pokutou, trestem odnětí svobody v délce nejvýše tří měsíců, obecně prospěšnými pracemi a/nebo léčbou závislosti na návykových látkách nebo nemoci.

Podmíněný trest – probace na dobu méně než dvou let. Podmíněný trest se obvykle kombinuje s pokutou nebo obecně prospěšnými pracemi.

Pokuta – buď pokuta v určité pevně dané výši, nebo pokuta, jejíž výše závisí na závažnosti trestného činu a vašich denních příjmech. Minimální pevně daná pokuta činí 200 švédských korun (přibližně 20 EUR) a minimální pokuta v závislosti na vaší finanční situaci činí 30 dní pokuty ve výši 50 švédských korun denně (přibližně 150 EUR).

Obecně prospěšné práce – v kombinaci s ochranným dohledem nebo podmíněným trestem. Znamená to určitý počet hodin, v rozmezí od 40 do 240, neplacené práce ve vašem volném čase.

Zvláštní péče – osoby závislé na návykových látkách mohou být odsouzeny k léčbě jejich závislosti a každý, kdo trpí závažnou duševní poruchou, může být odsouzen k ústavní psychiatrické léčbě.

Pro mládež mohou být vhodné také další tresty: práce pro mladistvé a léčba pro mladistvé.

■ Poslední aktualizace: 23/10/2015

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.